

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 305
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 12 juni 2017

aan **BART TOMMELEIN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Energievisie - Doelstellingen

In de energievisie van de minister staat dat Vlaanderen de Europese langetermijndoelstelling van een daling van minimaal 80% tot 95% van de broeikasgasemissies tegen 2050 (t.o.v. 1990) met tussentijdse doelstellingen tegen 2020 en 2030 steunt. Energie-efficiëntie is volgens de energievisie daarvoor het speerpunt. Het is inderdaad dé eerste stap om de broeikasgassen op kostenefficiënte manier te verminderen.

Het finaal energieverbruik wordt volgens de energievisie als volgt verdeeld: industrie 45%; transformatiesector 18%; huishoudens 14%; transport 14%; tertiaire sector 7%; landbouw 2%.

Het grootste verbruik ligt bij de industrie meer bepaald voor 88% bij de energie-intensieve bedrijven (450 ondernemingen). Welke doelstelling we ook zullen beogen (CO₂, hernieuwbaar of energie-efficiënt) we zullen altijd ook naar de industrie moeten kijken. Men kan immers veel zonnepanelen leggen, maar een daling van het energieverbruik is minstens zo belangrijk om onze doelstellingen hernieuwbare energie te realiseren.

Intussen zien we dat in Nederland en Duitsland de energie-intensieve industrie voortrekker wil zijn om de Europese doelstellingen te realiseren. In België lag de doelstelling energie-efficiëntiedoelstelling van 30% tegen 2030 volgens de minister moeilijk omwille van onze energie-intensieve industrie. Nochtans blijkt uit cijfers van het departement Omgeving dat de CO₂-emissies van de Vlaamse industrie tussen 1990 en 2015 slechts met 12,5 procent verminderd zijn, terwijl dat in Duitsland en Frankrijk veel hoger lag (respectievelijk -26 en -40%). Bovendien is er in deze landen ook een doelstelling te realiseren tegen 2030 terwijl dat in Vlaanderen nog niet het geval is.

De Nederlandse energie-intensieve industrie heeft verschillende concrete maatregelen opgelijst om de CO₂-uitstoot van de industrie met 95% terug te dringen en tegelijk de aantrekkelijkheid van Nederland voor industriële spelers vergroten. Het gaat onder meer om CCU (carbon capture utilization)/CCS (carbon capture storage); biomassa, biobrandstof; elektrificatie van processen, gecombineerd met volledig duurzame of CO₂-neutrale energieproductie; (chemische) producten op nieuwe manieren maken (met lagere energie intensiteit); waterstofeconomie (productie met duurzame of CO₂-neutrale energieproductie); ...

1. Wat is de evolutie van het finale energieverbruik van de industrie de afgelopen 5 jaar? Is de vertraging die opgelopen werd door de overgang van oude naar nieuwe energiebeleidsovereenkomsten intussen ingehaald?
2. De minister stelt in de energievisie om het instrument van de energiebeleidsovereenkomsten te behouden.

Zal de minister de doelstellingen ervan aanscherpen?

3. Waarom reageert de Vlaamse industrie volgens de minister defensief ten aanzien van energie-efficiëntie en reductie CO₂-uitstoot, en is dat in Nederland en Duitsland eerder positief en assertief?
4. Wat is de evolutie van het finale energieverbruik van de huishoudens (gebouwen) van de afgelopen 5 jaar?
5. Heeft de minister al tussentijdse doelstellingen vooropgesteld om het einddoel van het renovatiepact te realiseren? Op welke wijze stelt de minister voor om deze doelstellingen te realiseren?
6. Waarom heeft de minister principiële bezwaren met de overheid die geld leent aan particulieren om hun woning energetisch te verbeteren via de energielening? Wat is volgens de minister het wezenlijke verschil met de PV-lening aan scholen, jeugd, cultuur, beschutte werkplaatsen; de geplande erfgoedlening die gebaseerd is op de energielening, de bestaande leningen vanuit cultuur, de diverse leningen van PMV aan ondernemingen?

BART TOMMELEIN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

ANTWOORD

op vraag nr. 305 van 12 juni 2017

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Het verbruik in de industrie (energetisch en niet-energetisch) is de voorbije 5 jaar als volgt geëvolueerd: 2011: 673,5 PJ; 2012: 643,2 PJ; 2013: 655,4 PJ; 2014: 642,9 PJ. Het getal voor 2015 is nog niet beschikbaar, aangezien de energiebalans nog niet afgewerkt is.
2. De huidige energiebeleidsovereenkomsten (EBO's) met de energie-intensieve industrie lopen over de periode 2015-2020. EBO's zijn een effectief en efficiënt instrument om het grootste deel van het industrieel energieverbruik af te dekken. Via de verderzetting van de EBO's kan er dus blijvend ingezet worden op de realisatie van de maximalisatie van de energie-efficiëntie in de industrie. Bij verderzetting van de EBO's na 2020 zal de nadruk moeten liggen op het verder blijven maximaliseren van de energie-efficiëntie bij de energie-intensieve industrie om zo op een kostenefficiënte manier energie te besparen waar mogelijk en dit met behoud van groeikansen van onze Vlaamse bedrijven.
3. Op vlak van energie-efficiëntie en emissiereductie vraagt Vlaanderen van elke sector bijkomende inspanningen afgestemd op het potentieel. Ook in de industrie kan de uitstoot nog fors omlaag en zijn bijkomende energie-efficiëntiemaatregelen noodzakelijk.
De Vlaamse industrie vreest dat verdere en strengere vereisten de groeikansen van haar bedrijven zullen beknotten. Binnen de Vlaamse industrie leeft de perceptie dat zij via hun voorloperstraject reeds veel verder staan dan de andere sectoren (gebouwen, transport, landbouw) in Vlaanderen en het nu aan die andere sectoren is om hun noodzakelijke bijdrage te leveren om de energie- en klimaatdoelstellingen te behalen.
Bij de industrie in Nederland leeft deze perceptie klaarblijkelijk veel minder, ondanks het vergelijkbare voorloperstraject dat ook zij in het verleden hebben doorlopen. De Nederlandse energie-intensieve industrie wil een trekkende rol opnemen om de klimaatdoelstellingen te kunnen realiseren. Ze geven aan dat de energietransitie en de overgang naar een duurzame economie veel opportuniteiten kan bieden door te investeren in radicaal nieuwe technologieën, producten, materialen en verdienmodellen.
Ik ben dan ook aan de kar aan het trekken bij de verschillende sectororganisaties zodat ook onze bedrijven en de Vlaamse industrie in totaliteit opnieuw die trekkende rol opneemt.
4. Het verbruik in de huishoudens (woningen) is de voorbije 5 jaar als volgt geëvolueerd: 2011: 202,1 PJ; 2012: 211,8 PJ; 2013: 231,6 PJ; 2014: 196,1 PJ en 2015: 203,4 PJ. Aangezien 2014 een heel warm jaar (winter) was, zijn de cijfers dat jaar opmerkelijk lager.
5. In het kader van het Renovatiepact wordt een actieplan uitgewerkt dat moet toelaten de energieprestatie van de gemiddelde Vlaamse woning uiterlijk in 2050 op een energiezuinig niveau te krijgen. Er werden twee equivalente sporen uitgewerkt: een maatregelenpakket en een daarmee overeenstemmende energieprestatie-indicator. Dit scenario zou volgens simulaties van het VITO tot een vermindering van de CO₂-

uitstoot leiden van minstens 76% t.o.v. 2012. Ik ga ervan uit dat deze langetermijndoelstelling geldt als een gemiddelde voor het hele woningenpark in 2050. Ik ben geen voorstander van het vastleggen van tussendoelen op woningniveau zolang het niet uitgesloten is dat deze tot lock-in situaties kunnen leiden. Voor woningen die in het kader van een grondige renovatie tot het op een bepaald moment geldende tussendoel zouden worden gerenoveerd, verlaagt de kans aanzienlijk dat er voor 2050 bijkomende structurele energiebesparende werken worden uitgevoerd. In het renovatieadvies zal daarom per woning een masterplan worden voorgesteld op basis waarvan de eigenaar de renovatie in 1 keer of via een optimale opeenvolging van stappen kan uitvoeren, steeds met het ultieme doel van het bereiken van de langetermijndoelstelling.

Om deze langetermijndoelstelling voor het bestaande woningpark te kunnen realiseren, zijn gepaste ondersteuningsmaatregelen nodig. Begin dit jaar lanceerde ik daarom al de totaalrenovatiebonus die als doel heeft mensen die planmatig renoveren een extra duwtje in de rug te geven. Om het aandeel hernieuwbare energie te verhogen, lanceerde ik vorig jaar mijn Zonneplan en recenter de Zonnekaart, die zich nu al vertalen in een groei van de plaatsing van zonnepanelen. Voor de financiering van energiebesparende werken kunnen mensen naast momenteel aantrekkelijke renovatieleningen bij banken beroep doen op de Vlaamse energielening aan 2% of aan 0% voor de prioritaire groepen. Recent keurde de Vlaamse Regering op mijn initiatief een uitbreiding van de looptijd én een verhoging van het leenbedrag tot 15.000 euro goed. Vanaf vorig najaar loopt ook de BENOveren-campagne die het grote publiek kennis laat maken met de langetermijndoelstelling. Vanaf begin 2018 wordt de woningpas als uniek digitaal dossier voor elke Vlaamse woning gelanceerd en vanaf 2019 zal een kwalitatief renovatieadvies worden aangeboden. Om de evolutie richting de langetermijndoelstelling op te volgen, is een opvolgingsindicator uitgewerkt. In het geval uit de monitoring de komende jaren zou blijken dat we vertraging oplopen op het pad richting de langetermijndoelstelling, zal worden beoordeeld welke bijkomende maatregelen we moeten nemen.

6. De energielening voor particulieren blijft tot eind 2018 bestaan, deze wordt voor bepaalde doelgroepen uitgebreid. Bepaalde doelgroepen hebben het moeilijk om bij de commerciële banken een lening te bekomen, en daar ben ik van oordeel dat de overheid een rol moet blijven spelen. Het is echter geen taak van de overheid om bank te spelen voor de niet-doelgroep als de markt aantoonde dat particulieren goedkoper kunnen lenen bij de commerciële banken dan bij de overheid. Echter het is wel mijn bedoeling dat die particulieren wel terecht kunnen bij de Energiehuizen om hun dossier verder te laten begeleiden zodat de energie-efficiënte investeringen op een goede en correcte manier begeleid kunnen worden.